

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 8 mars 1934 kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning av framställningar angående pensioner och understöd åt vissa i statens tjänst anställda eller förut anställda personer.

Bankoutskottet får härmed avgiva utlåtande över nedannämnda till utskottet hänvisade framställningar rörande det militära pensionsväsendet samt beträffande vissa pensioner och understöd, att utgå från allmänna indragningsstaten eller anslaget till diverse pensioner och understöd m. m.

I fråga om utredningen i de ärenden, som behandlas i utlåtandet, får utskottet, i den mån redogörelse i det följande ej lämnas, hänvisa till vederbörande propositioner och motioner.

Innan utskottet ingår på prövning av föreliggande särskilda framställningar om pensioner eller understöd anser utskottet sig böra framhålla, att chefen för finansdepartementet, vid anmälan av genom Kungl. Maj:ts proposition nr 95 för innevarande års riksdag framlagda frågor om pensioner åt vissa i statens tjänst anställda personer, till statsrådsprotokollet över finansärenden för den 26 januari 1934 inledningsvis anfört följande.

»De pensioner eller understöd, som av riksdagen i särskilda fall beviljats till anställningshavare i statens tjänst, vilka vid sin avgång ur tjänsten icke varit författningsenligt berättigade till pension, hava, där ej anställningshavaren tillhört något av statens affärsdrivande verk — i vilket fall pensionen eller understödet pläгат utgå från detta verks medel — i regel anvisats å allmänna indragningsstaten. I årets statsverksproposition (elfte huvudtiteln, punkten 33) har emellertid förslag framlagts därom, att ordinarie förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten, diverse föremål, skall uteslutas ur riksstaten och att de utgifter av pensionskaraktär, vilka hittills anvisats å allmänna indragningsstaten, från och med nästkommande budgetår skola bestridas från ett nyuppfört ordinarie förslagsanslag till »diverse pensioner och understöd m. m.» I samband härmed har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen förklara, att pensioner, understöd, livräntor och liknande förmåner, vilka av riksdagen anvisats å allmänna indragningsstaten, skola från och med den 1 juli 1934 bestridas från nyssnämnda anslag till diverse pensioner och understöd m. m.

Den sålunda föreslagna omläggningen bör tydligen beaktas vid framläggande för årets riksdag av förslag om pensioner, vilka enligt hittillsvarande praxis skolas anvisas å allmänna indragningsstaten. Där anställ-

ningshavarens avgång ur tjänst förutsättes komma att äga rum tidigast med den 1 juli 1934, föreslår jag i anslutning härtill i det följande pensions anvisande från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. I de fall åter, där vederbörande avgått eller förutsättes komma att avgå ur tjänst före den 1 juli 1934, hemställer jag om pensionens beviljande å allmänna indragningsstaten. Därest riksdagen lämnar nyssberörda, i statsverkspropositionen begärda förklaring, kommer, utan hinder av denna formulering, pensionen att från och med den 1 juli 1934 eller, där avgång äger rum först efter denna dag, från tidpunkten för pensionens tillträde avföras å det nya anslaget till diverse pensioner och understöd m. m.»

Utskottet får erinra, att riksdagen numera, i enlighet med vad utskottet tillstyrkt, bifallit Kungl. Maj:ts, av chefen för finansdepartementet omförmälda förslag under elfte huvudtiteln. I likhet med departementschefen anser utskottet, att den beslutade omläggningen bör beaktas vid beviljande av pensioner vid innevarande års riksdag så att, där avgång ur tjänst ägt rum eller förutsättes komma att äga rum före den 1 juli 1934, pension anvisas från anslaget till allmänna indragningsstaten, medan vid beräknad avgång från och med nämnda dag och därefter pension bör utgå från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m.

Militära pensionsväsendet.

1:o.

F. d. styresmannen för Karl Gustafs stads gevärsfaktori, översten i västra arméfördelningens reserv Paul Jacques Robert Virgin (*ytterligare pensionsförbättring*). I en den 26 januari 1934 dagtecknad proposition nr 91, avseende försvarsdepartementet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. styresmannen för Karl Gustafs stads gevärsfaktori, översten i västra arméfördelningens reserv Paul Jacques Robert Virgin må, räknat från och med den 16 augusti 1933, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 14 juni 1933 tillkommande pensionsförbättring — ytterligare pensionsförbättring med 1,300 kronor för år, att utgå från anslag, som är eller må varda beviljat till pensionsförbättring åt viss personal vid armén.

I gällande officersavlöningsreglemente den 20 maj 1927 (nr 170) hava styresmännen vid artilleriets fabriker hänförs till 4:e lönegraden å löneplanen för officerare, d. v. s. majors lönegrad. Förutom lön i nämnda lönegrad åtnjuter emellertid sådan styresman enligt avlöningsreglementet särskilt arvode till belopp av 2,400 kronor för år.

Enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) med grunder för pensions-

förbättring åt officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen utgår till beställningshavare, som vid avgång ur tjänst åtnjuter lön i 4:e lönegraden å löneplanen för officerare, pensionsförbättring med sådant belopp, att summan av pension, fyllnadspension och pensionsförbättring uppgår till 4,700 kronor för år. Å sammanlagda beloppet utgår pensionsförhöjning jämlikt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Genom beslut den 14 juni 1933 beviljade Kungl. Maj:t styresmannen för Karl Gustafs stads gevärsfaktori, översten i armén Paul Jacques Robert Virgin avsked från och med den 16 augusti 1933 med rätt för Virgin att i enlighet med nyss angivna grunder tillträda en årlig pension av 5,424 kronor, därav 600 kronor pension i femte klassen av arméns pensionskassa och 2,600 kronor fyllnadspension jämte 1,500 kronor pensionsförbättring och 724 kronor pensionsförhöjning.

Hos Kungl. Maj:t anhöll därefter Virgin, att han som i egenskap av styresman åtnjutit en avlöning, som med 2,400 kronor för år överstege majors avlöning, finge komma i åtnjutande av ytterligare pensionsförbättring med 1,300 kronor.

Direktionen över arméns pensionskassa har, bland annat, framhållit, att man hade anledning förmoda, att vid en definitiv pensionsreglering styresmannens pension med hänsyn till det särskilda arvodet komme att beräknas efter en högre lönegrad än majors. Med beaktande härav hade också jämlikt beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen år 1924 (prop. nr 91; riksd. skr. nr 306 p. 3) f. d. styresmannen vid ammunitionsfabriken, överstelöjtnanten i armén C. L. Engström beviljats ytterligare pensionsförbättring med 1,300 kronor för år. Då direktionen ansåge, att Virgin borde komma i åtnjutande av samma pensionsförmåner som Engström, finge direktionen tillstyrka den av Virgin gjorda ansökningen.

Med hänsyn till vad i ärendet anförts och då, såsom direktionen över arméns pensionskassa erinrat, riksdagen år 1924 medgivit ytterligare pensionsförbättring med 1,300 kronor åt f. d. styresmannen vid ammunitionsfabriken, överstelöjtnanten Engström, har utskottet icke velat motsätta sig, att enahanda förmån må tillkomma Virgin.

Utskottet.

Till stöd för medgivande av särskild pensionsförmån i förevarande fall har, bland annat, åberopats, att vederbörande beställningshavare förutom lön ägt uppbära visst arvode. Denna uppdelning av löneförmånerna måste ur pensionssynpunkt anses innebära en i viss mån otillfredsställande anordning. Ett inarbetande av arvodet i den fasta lönen och pensionens anpassning med hänsyn härtill synes enligt utskottets mening böra tagas under övervägande. Enligt vad utskottet har sig bekant, föreligger till Kungl. Maj:ts prövning ett av 1930 års militäravlönings-sakkunniga afgivet förslag till nytt militärt avlöningsreglemente. Utskottet vill ifrå-

gasätta, huruvida icke i samband med behandlingen av detta förslag till prövning borde upptagas fråga om placering av styresmännen vid artilleriets fabriker i högre lönegrad än majors, varvid något särskilt arvode till dem icke vidare skulle utgå. Genom en dylik löneplacering skulle även deras pensionsfråga för framtiden kunna ordnas på ett sådant sätt, att hänvändelse till riksdagen i varje särskilt fall ej behövde ske.

Äberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

2:o.

Förre sjukvårdskorpralen Anders Edvin Fridh. I motion II:126 hemställer herr *Hallén*, »att riksdagen ville besluta tilldela f. sjukvårdskorpralen A. E. Fridh från Västra Fogelvik ett årligt understöd ur Vadstena krigsmanshuskassa å 450 kronor».

Av tillgängliga handlingar inhämtas,

att Fridh är född den 6 januari 1871 och alltså 63 år gammal;

att han innehaft anställning såsom värvad soldat vid Värmlands fältjägarbatal under tiden 6 maj 1889—27 augusti 1902 och vid Vaxholms grenadjärregemente under tiden 19 mars 1903—31 juli 1909;

att Fridh alltså innehar en sammanlagd anställningstid av 18 år 11 månader 3 dagar, därav 17 år 3 månader från 20 års ålder;

att Fridh vid avskedet ur militärtjänsten uppnått en ålder av omkring 38 $\frac{1}{2}$ år;

samt att han är medellös.

Vidare inhämtas, att Fridh år 1930 hos Kungl. Maj:t gjort framställning om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa.

Arméförvaltningens civila departement, som yttrade sig i ärendet, anförde, att enligt i kungl. brev den 6 maj 1881 meddelade bestämmelser om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa, i vad dessa bestämmelser avsåge manskapet vid värvade armén, finge dylikt underhåll tilldelas den, som vid avskedet fyllt 40 år och tjänat i minst 20 år. Enär Fridh varken med avseende å levnadsåldern vid avskedet eller tjänstetidens längd uppfyllt ifrågavarande villkor för underhålls erhållande, funne civila departementet sig icke kunna tillstyrka bifall till ansökningen.

Genom beslut den 19 juni 1931 fann *Kungl. Maj:t* Fridhs ansökning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Sedan Fridh i oktober 1932 till *arméförvaltningens civila departement* ingivit en ny framställning om understöd från Vadstena krigsmanshus-

kassa, fann departementet genom beslut den 12 oktober 1932 ansökningen icke föranleda någon departementets åtgärd.

Över detta beslut besvärade sig Fridh hos *kammarrätten*, som i utslag den 23 mars 1933 förklarade besvären icke kunna bifallas.

Slutligen har Fridh den 11 maj 1933 gjort förnyad framställning hos Kungl. Maj:t om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa, vilken framställning av Kungl. Maj:t den 2 juni 1933 lämnats utan bifall.

Av utredningen framgår, att frågan om underhåll till Fridh från Vadstena krigsmanshuskassa vid olika tillfällen varit föremål för prövning såväl av arméförvaltningens civila departement och kammarrätten som av Kungl. Maj:t utan att föranleda någon åtgärd. Vid sådant förhållande och då Fridh varken med avseende å levnadsåldern vid avskedet eller tjänstetidens längd uppfyllt stadgade villkor för underhålls erhållande, har utskottet icke funnit sig kunna tillstyrka, att underhåll skulle beviljas honom.

Utskottet.

På grund härav hemställer utskottet,

att förevarande motion II:126 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Allmänna indragningsstaten m. m.

Försvarsdepartementet.

3:o.

Förre renhållningsarbetaren vid Göta artilleriregemente Johan Herman Andersson. I en till riksdagen avlåten, den 26 januari 1934 dagtecknad proposition nr 95, vilken beträffande försvarsdepartementet innefattar förslag i tjugutre med nummer 1—23 betecknade punkter, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att förre renhållningsarbetaren vid Göta artilleriregemente Johan Herman Andersson må, räknat från och med den 1 november 1933, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor, varvid skall iakttagas den honom genom Kungl. Maj:ts beslut den 29 december 1933 ålagda återbetalningsskyldigheten.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Andersson är född den 16 augusti 1879 och således uppnått en levnadsålder av 54 år;

att han varit anställd såsom renhållningsarbetare vid Göta artilleri-

regemente från april månad 1920 till och med den 9 oktober 1933 eller omkring 13 1/2 år;

att han vid sistnämnda tidpunkt blivit uppsagd från sin anställning till följd av omläggning och modernisering av latrinrenhållningen i regementets kasern;

att han före år 1920 varit grovarbetare och i sådan egenskap vid några tillfällen arbetat för regementets räkning;

att hans avlöningsförmåner under åren 1928—1932 utgjort i medeltal omkring 2,400 kronor för år;

samt att han enligt av vederbörande regementsläkare den 29 maj 1933 utfärdat läkarintyg under de senare åren haft ofta återkommande tarmblödningar, på grund varav han lede av rätt stark kraftnedsättning och endast kunde utföra lättare arbeten, och att han för framtiden antagligen komme att bli urståndsatt att utföra sådant arbete, varmed han kunde försörja sig.

Arméförvaltningens intendentsdepartement har hemställt, att pension måtte beredas Andersson, och därvid erinrat, att arbetaren A. O:son Åkerman, vilken närmast före Andersson innehaft anställning såsom renhållningsarbetare vid Göta artilleriregemente med samma göromål som denne, genom beslut vid 1921 års riksdag (riksd. skr. nr 322, p. 10) efter allenast 12 års anställning i kronans tjänst tillerkänts en årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 350 kronor.

Statskontoret har anfört, att därest pension ansåges böra beredas Andersson, statskontoret ville framhålla, att det pensionsbelopp å 350 kronor, som av 1921 års riksdag beviljats Åkerman, motsvarade en nyreglerad pension å 732 kronor. Ett så högt belopp syntes dock ej böra utgå i förevarande fall, utan pensionen syntes böra beräknas till 480 kronor.

Departementschefen har beträffande storleken av pensionen åt Andersson för sin del förordat ett något högre belopp än statskontoret ifrågasatt, förslagsvis 600 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft en av herr Andersson i Stockholm väckt *motion II: 535*, vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att de i proposition nr 95 upptagna personerna i arbetare- och förmansställning måtte erhålla pension enligt bestämmelser, som av innevarande års riksdag kunna bli fastställda för arbetare i statens tjänst».

Till stöd för yrkandet har motionären, bland annat, anfört, att i tron-talet meddelades, att förslag till bestämmelser angående pensionering av arbetare i statens tjänst vore under utarbetande. Då dessa bestämmelser torde komma att bli av innevarande riksdag fastställda, syntes det lämpligt, att de i proposition nr 95 upptagna befattningshavarna i arbetare- och förmansställning bleve tilldelade pension enligt de bestämmelser, som sålunda kunde bli fastställda.

I anledning av förevarande motion II:535 vill utskottet framhålla, att då Kungl. Maj:t genom proposition nr 95 ävensom genom andra propositioner underställt riksdagens prövning åtskilliga förslag angående pensionering av anställningshavare i statens tjänst, därvid givetvis förutsatts, att ifrågavarande pensionsärenden skulle upptagas till behandling helt fristående från det förslag till bestämmelser angående pensionering av arbetare i statens tjänst, som i trontalet angivits skola föreläggas riksdagen. Härav torde även kunna slutas, att berörda bestämmelser icke äro avsedda att träda i kraft före tid, från och med vilken av innevarande års riksdag beviljade pensioner förutsättas komma att utgå. Kungl. Maj:t har sålunda utgått ifrån, att vid 1934 års riksdag föreliggande särskilda framställningar om pensioner och understöd skola prövas efter hittills tillämpade regler. Då utskottet för sin del icke funnit anledning till erinran häremot, får utskottet avstyrka bifall till motionen II:535.

Vad angår det av Kungl. Maj:t under punkten 1 av förevarande proposition framställda förslaget om pension åt förre renhållningsarbetaren Andersson har utskottet funnit tveksamt, om i förevarande fall vid en tjänstetid av allenast 13 $\frac{1}{2}$ år pension borde beviljas. Utskottet har emellertid, med hänsyn till Anderssons sjukdom och övriga i ärendet föreliggande omständigheter, icke velat motsätta sig, att pension beredes honom. Vidkommande pensionsbeloppets storlek har utskottet, enär pensionen i detta fall torde kunna betraktas såsom förtidspension på grund av sjukdom, icke funnit anledning till erinran mot det av Kungl. Maj:t härutinnan framlagda förslaget.

Aberopande det anförda får utskottet hemställa,

- 1) att förevarande motion II:535 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda; samt
- 2) att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

4:o.

Skomakeriarbetaren vid Skånska kavalleriregementets intendenturverkstäder Olof Andersson Boklund. I punkten 2 av förevarande proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att skomakeriarbetaren vid Skånska kavalleriregementets intendenturverkstäder Olof Andersson Boklund må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 900 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Boklund är född den 18 augusti 1872 och således uppnått en levnadsålder av 61 år;

att han sedan den 15 augusti 1905 eller drygt 28 år varit anställd så-

som skomakeriarbetare, först vid Skånska husarregementets och sedermera vid Skånska kavalleriregementets intendenturverkstäder;

att hans arbetsinkomst under åren 1928—1932 uppgått till i medeltal omkring 2,700 kronor för år jämte dyrtidstillägg;

samt att hans arbetsförmåga på grund av sjukdom är varaktigt nedsatt och för närvarande motsvarar högst en tredjedel av den för fullt arbetsför person normala arbetsförmågan.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må av riksdagen bifallas.

5:o.

Förre förrådsarbetaren vid Stockholms örlogsvarv Axel Emil Cronholm. Under punkten 3 av förevarande proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre förrådsarbetaren vid Stockholms örlogsvarv Axel Emil Cronholm må, räknat från och med den 1 juni 1933, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 624 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Cronholm är född den 3 maj 1868 och alltså nära 66 år gammal;

att han antogs såsom timlönare vid Stockholms örlogsvarv den 26 augusti 1918 och där tjänstgjort såsom arbetare vid allmänna materialförrådet, från vilken anställning han vid fyllda 65 år avgått den 3 maj 1933;

att han sålunda vid denna tidpunkt innehade en tjänstetid av omkring 14 år 8 månader;

att hans kontrakterade avlöning vid anställningens upphörande utgjorde omkring 2,880 kronor för år;

samt att han enligt läkarintyg är på grund av sjukdom för framtiden arbetsoduglig.

Utskottet. Ehuru utskottet funnit tveksamt, huruvida pension borde beredas Cronholm, som först vid 50 års ålder vunnit anställning i statens tjänst, har utskottet med hänsyn till vad i ärendet förekommit icke velat motsätta sig bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag. I detta sammanhang har utskottet emellertid icke kunnat underlåta att — i likhet med vad utskottet förut vid åtskilliga tillfällen framhållit — ånyo understryka det olämpliga i att nyanställa en befattningshavare, som vid anställningen uppnått sådan ålder som Cronholm.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

6:o.

Maskinisten vid Jämtlands fältjägarregemente Jonas Flemström. Kungl. Maj:t föreslår i punkten 4 av samma proposition riksdagen medgiva, att maskinisten vid Jämtlands fältjägarregemente Jonas Flemström må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,020 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Flemström är född den 30 oktober 1863 och sålunda 70 år gammal;
att han varit anställd såsom maskinist vid Jämtlands fältjägarregemente sedan den 1 december 1910 eller alltså under något mer än 23 år;
samt att han under de senaste fem åren vid regementet haft en kontant avlöning av 2,958 kronor för år, varå dyrtidstillägg utgått, samt härjämte åtnjutit portion in natura.

I likalydande motioner I: 302 och II: 539, väckta den förstnämnda av herr *Andersson, Nils*, samt den sistnämnda av herrar *Hedlund* i Östersund och *Olsson* i Rödningberg, har hemställts, »att maskinisten Jonas Flemström vid Jämtlands fältjägare, då han lämnar sin tjänst, tillerkännes under sin återstående livstid en årlig pension av 1,200 kronor eller 100 kronor per månad».

Utskottet, som finner det av Kungl. Maj:t föreslagna pensionsbeloppet 1,020 kronor väl avvägt, har icke ansett sig kunna biträda motionärernas yrkande i fråga om pensionens storlek.

Utskottet.

Utskottet hemställer förty,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med avslag å motionerna I: 302 och II: 539, i vad de skilja sig från Kungl. Maj:ts förslag, må medgiva, att maskinisten vid Jämtlands fältjägarregemente Jonas Flemström må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,020 kronor.

7:o.

Skrädderiarbetaren vid Upplands regementes skrädderiverkstad Frans Oscar Gustafsson. I punkten 5 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att skrädderiarbetaren vid Upplands regementes skrädderiverkstad

Frans Oscar Gustafsson må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår ur tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 792 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Gustafsson är född den 24 december 1862 och alltså 71 år gammal;
att han alltsedan den 1 augusti 1914 eller således under en tid av över 19 år varit anställd såsom skrårderiarbetare vid Upplands regementes skrårderiverkstad;

samt att hans avlöning under de fem senaste åren utgjort — inberäknat dyrtidstillägg — i medeltal omkring 3,150 kronor för år.

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må
av riksdagen bifallas.

8:o.

Förre timlönarna vid Stockholms örlogsvärv Karl Hallberg och Frans Gustaf Johansson. Kungl. Maj:t har i punkten 6 av förevarande proposition föreslagit riksdagen medgiva, att en var av förre timlönarna vid Stockholms örlogsvärv Karl Hallberg och Frans Gustaf Johansson må från och med månaden näst efter den, varunder han erhållit avsked från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension, Hallberg med 792 kronor och Johansson med 624 kronor, varvid skall iakttagas den Hallberg och Johansson genom Kungl. Maj:ts beslut den 28 juli och den 29 december 1933 ålagda återbetalningsskyldigheten.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
beträffande *Hallberg*,
att han är född den 15 februari 1865 och alltså nära 69 år gammal;
att han varit anställd vid Stockholms örlogsvärv under tiden 2 mars 1909—28 februari 1933 eller sålunda under 24 år;
samt att han i egenskap av maskinuppsättare vid varvets ingenjördepartement haft en timpenning av 1 krona 26 öre;
beträffande *Johansson*,
att han är född den 31 oktober 1868 och således 65 år gammal;
att han varit anställd vid Stockholms örlogsvärv under tiden 15 maj 1918—31 oktober 1933 eller alltså omkring 15 år 5 månader;
samt att han tjänstgjort vid varvets ingenjördepartement som diktare mot en timpenning av 1 krona 22 öre.

Enligt införskaffade upplysningar har Hallbergs inkomst under åren 1930—1932 utgjort respektive 3,705, 4,042 och 3,443 kronor. Johanssons

årsinkomst har under sagda år uppgått till respektive 3,760, 3,870 och 3,764 kronor.

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

9:o.

Kvarnmästaren vid arméns intendenturförråd i Boden Gustaf Holmqvist. Kungl. Maj:t har i punkten 7 föreslagit riksdagen medgiva, att kvarnmästaren vid arméns intendenturförråd i Boden Gustaf Holmqvist må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning vid intendenturförrådet, dock tidigast från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,356 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Holmqvist är född den 22 juni 1873 och sålunda den 22 juni innevarande år uppnår 61 års ålder;

att han sedan den 15 augusti 1918 eller drygt 15 år varit anställd såsom kvarnmästare och avdelningschef vid arméns intendenturförråds i Boden kvarnavdelning;

att arméförvaltningens intendentsdepartement i enlighet med förslag av chefen för intendenturförrådet beslutat, att den av Holmqvist innehavda befattningen skall indragas från och med den 1 juli 1934, i samband varmed Holmqvist blivit uppsagd från sin anställning från och med sistnämnda dag;

samt att Holmqvist är anställd mot kontrakt med rätt till årlig avlönning av 5,304 kronor (motsvarande avlönning enligt 4:e lönegraden, 12:e löneklassen, ortsgrupp G, i den i avlöningsreglementet den 20 maj 1927, nr 170, intagna löneplanen för civilmilitär personal m. fl.) jämte kallortstillägg och dyrtidstillägg.

Arméförvaltningens intendentsdepartement har, enär Holmqvist mot sin egen önskan tvingades lämna sin befattnings till följd av densammas indragning och då någon annan anställning i kronans tjänst icke syntes kunna beredas honom, ansett pensionsbeloppet med hänsyn jämväl till storleken av de avlöningsförmåner, Holmqvist av kronan uppburit, skäligen böra bestämmas till 1,500 kronor.

Statskontoret har biträtt intendentsdepartementets förslag.

Departementschefen har, enär Holmqvist vid avgången ur tjänst kunde komma att återöpa en anställningstid av allenast boråt 16 år, ansett sig

icke kunna tillstyrka det av ämbetsverken ifrågasatta pensionsbeloppet, 1,500 kronor, utan funnit pensionen böra bestämmas till 1,356 kronor.

I *motion II: 529* har herr *Meyerhöffer* jämte tre övriga av andra kammarens ledamöter, bland annat, hemställt, »att med ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 95 pensionsbeloppet måtte ändras för i punkt 7 omförmälde kvarnmästaren Gustaf Holmqvist till en årlig pension av 1,800 kronor».

Till stöd för sitt yrkande hava motionärerna, bland annat, framhållit, att det föreslagna pensionsbeloppet näppeligen stode i sedvanlig relation till de innehavda löneförmånerna av 5,304 kronor utan borde ur den synpunkten väsentligt högre pension utgå.

Utskottet.

Med hänsyn till Holmqvists relativt korta anställningstid i statens tjänst har utskottet funnit det av departementschefen förordade pensionsbeloppet väl avvägt. Utskottet har på grund härav icke kunnat biträda motionärernas yrkande, i vad detsamma avviker från Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågasatt förslag och med avslag i förevarande del å motionen II: 529, i vad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, må medgiva, att kvarnmästaren vid arméns intendenturförråd i Boden Gustaf Holmqvist må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning vid intendenturförrådet, dock tidigast från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,356 kronor.

10:o.

Förmanen vid Norrbottens regementes sadelmakeriverkstad Oskar Emil Johansson. Under punkten 8 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förmanen vid Norrbottens regementes sadelmakeriverkstad Oskar Emil Johansson må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,116 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Johansson är född den 17 juli 1873 och således uppnått en levnadsålder av 60 år;

att han sedan den 9 juni 1908 eller alltså under mer än 25 år varit anställd såsom förman vid Norrbottens regementes sadelmakeriverkstad; att han under åren 1928—1932 uppburit en avlöning av i medeltal omkring 3,260 kronor för år, å vilken avlöning dyrtidstillägg ej utgått; samt att hans arbetsförmåga numera på grund av sjukdom är varaktigt nedsatt och för närvarande motsvarar högst en tredjedel av den för fullt arbetsför person normala arbetsförmågan.

I motionen II: 529 har herr *Meyerhöffer* jämte tre av andra kammarens övriga ledamöter, bland annat, hemställt, »att med ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 95 pensionsbeloppet ändras för i punkt 8 omförmälde förmannen Oskar Emil Johansson till en årlig pension av 1,800 kronor».

Utskottet tillstyrker, att pension beviljas Johansson. Vad angår pensionsförmånen storlek, finner utskottet det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet vara, i jämförelse med vad som tidigare i liknande fall beviljats, väl avvägt. Utskottet avstyrker alltså bifall till motionen, i vad den avviker från Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågasvarande förslag och med avslag i förevarande del å motionen II: 529, i vad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, må medgiva, att förmannen vid Norrbottens regementes sadelmakeriverkstad Oskar Emil Johansson må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,116 kronor.

11:o.

Fortifikationsarbetaren Sven Johan Karlsson. I punkten 9 av ifrågasvarande proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att fortifikationsarbetaren Sven Johan Karlsson må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 996 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Karlsson är född den 3 mars 1873 och alltså nära 61 år gammal;

att han dels tillhört marinen såsom stamanställd under åren 1890—1894 och dels från år 1895 haft anställning vid fortifikationsförvaltningen i Karlskrona såsom grovarbetare, vilken anställning han fortfarande innehåller;

att hans sammanlagda tjänstetid alltså uppgår till 44 år;

att han enligt läkarintyg lider av åderförkalkning och högt blodtryck och på grund härav har väsentligt nedsatt arbetsförmåga;

samt att hans arbetsinkomst under åren 1930—1932 utgjort i medeltal omkring 2,000 kronor för år, varå dyrtidstillägg ej utgått.

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

12:o.

Arbetaren vid Bodens tygstation Fritiof Laestadius. Kungl. Maj:t har i punkten 10 av förevarande proposition föreslagit riksdagen medgiva, att arbetaren vid Bodens tygstation Fritiof Laestadius må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning vid tygstationen, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 792 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Laestadius är född den 24 mars 1866 och således uppnått en ålder av 67 år;

att han sedan den 5 mars 1919 varit anställd såsom arbetare vid Bodens tygstation med tjänstgöring såsom föreståndare för målarverkstaden därstädes;

att han beräknas komma att lämna sin anställning vid utgången av mars månad innevarande år, vid vilken tidpunkt han således kan räkna en anställningstid av omkring 15 år;

att hans inkomst vid tygstationen under åren 1930—1932 uppgått till i medeltal 3,710 kronor för år, inberäknat dyrtidstillägg;

samt att han, innan han anställdes vid tygstationen, icke utfört arbete i statens tjänst.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

13:o.

Arbetaren vid Göta ingenjörkårs tygverkstäder Karl August Leijon. Ut i punkten 11 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att arbetaren vid Göta ingenjörkårs tygverkstäder Karl August Leijon må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, dock tidigast från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 804 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Leijon är född den 7 december 1867 och alltså 66 år gammal;

att han varit anställd vid Göta ingenjörkårs tygverkstäder sedan den 27 augusti 1914 eller mer än 19 år och därvid arbetat såsom förste man i verkstädernas smidesavdelning;

att han under åren 1928—1932 haft en årsinkomst av i medeltal omkring 1,990 kronor, dyrtidstillägg oberäknat;

samt att han under åtskilliga år, innan han vann nämnda anställning vid Göta ingenjörkårs tygverkstäder, innehaft smedja i Axvall och då utfört smidesarbeten för där förlagda truppförband.

Med biträdande av vad Kungl. Maj:t föreslagit hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må av riksdagen bifallas.

14:o.

Förre skomakeriarbetaren vid Älvsborgs regemente Johan Alfred Nyman. I punkten 12 av ifrågavarande proposition nr 95 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre skomakeriarbetaren vid Älvsborgs regemente Johan Alfred Nyman må, räknat från och med den 1 maj 1933, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 792 kronor, varvid skall iakttagas den honom genom Kungl. Maj:ts beslut den 19 maj 1933 ålagda återbetalningsskyldigheten.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Nyman är född den 20 juli 1862 och alltså 71 år gammal;

att han från början av år 1915 till och med den 16 april 1933 eller omkring 18 år varit anställd såsom skomakeriarbetare vid Älvsborgs regemente;

samt att hans avlöning under de senaste fem åren vid regementet utgjort i medeltal omkring 2,600 kronor för år, dyrtidstillägg oberäknat.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

15:o.

Arbetaren vid Kronobergs regementes detachements i Karlskrona skomakeriverkstad Albert Rolin. I punkten 13 av samma proposition föreslås att riksdagen måtte medgiva, att arbetaren vid Kronobergs regementes detachements i Karlskrona skomakeriverkstad Albert Rolin må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår ur tjänst, dock tidigast från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 792 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Rolin är född den 2 oktober 1870 och alltså 63 år gammal;

att han varit anställd såsom skomakeriarbetare vid förutvarande Karlskrona grenadjärregementes skomakeriverkstad från och med den 1 april 1917 intill utgången av år 1927 samt vid Kronobergs regementes detachements i Karlskrona skomakeriverkstad under tiden därefter;

att hans avlöning under de fem senaste åren utgjort i medeltal omkring 2,400 kronor för år;

samt att hans arbetsförmåga på grund av ålder och sjukdom är varaktigt nedsatt och för närvarande motsvarar högst en tredjedel av den för fullt arbetsför person normala arbetsförmågan.

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må vinna riksdagens bifall.

16:o.

Maskinisten vid arméns intendenturförråds i Stockholm bageriavdelning Gustaf Wilhelm Roman. Kungl. Maj:t har i punkten 14 av ifrågavarande proposition föreslagit riksdagen medgiva, att maskinisten vid arméns intendenturförråds i Stockholm bageriavdelning Gustaf Wilhelm Roman må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,152 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Roman är född den 8 januari 1867 och således uppnått en levnadsålder av 67 år;

att han år 1903 avlagt övermaskinistexamen vid navigationsskolan i Stockholm;

att han innehaft anställning i statstjänst såsom maskinist under följande tider, nämligen:

24 juli 1901—18 januari 1902 å lotsångaren Stockholm,
22 april—24 oktober 1906 vid Vaxholms kustartilleriregemente,
25 oktober 1906—16 april 1907 vid flottans varv,
17 april—31 december 1907 } vid Vaxholms kustartilleriregemente,
4 februari—31 oktober 1908 }
2 december 1908—8 februari 1909 vid flottans varv och
från och med den 9 februari 1909 vid arméns intendenturförråds i Stockholm bageriavdelning;

att således hans sammanlagda anställningstid i statens tjänst uppgår till något över 28 år;

samt att hans avlöning vid intendenturförrådet under åren 1928—1932 uppgått till i medeltal omkring 3,900 kronor för år, dyrtidstillägg inberäknat.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förevarande framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

17:o.

Föreståndaren för Norrbottens regementes skrädderiverkstad Gustaf Alfred Zander. Kungl. Maj:t föreslår i punkten 15 riksdagen medgiva, att föreståndaren för Norrbottens regementes skrädderiverkstad Gustaf Alfred Zander må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,452 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Zander är född den 26 februari 1877 och således nära 57 år gammal;

att han från och med den 1 november 1894 till och med den 30 september 1907 varit anställd såsom skrädderiarbetare vid dåvarande Karlsborgs artillerikår och Boden-Karlsborgs artilleriregemente samt sedan den 1 oktober 1907 innehaft anställning såsom föreståndare för Norrbottens regementes skrädderiverkstad;

att han således kan åberopa en anställningstid i statens tjänst av sammanlagt mer än 39 år;

att han under åren 1928—1932 uppburit en avlöning av i medeltal omkring 5,700 kronor för år, å vilken avlöning dyrtidstillägg ej utgått;

samt att hans arbetsförmåga numera på grund av sjukdom (sockersjuka, förhöjt blodtryck, åderförkalkning m. m.) är varaktigt nedsatt och för närvarande motsvarar högst en tredjedel av den för fullt arbetsför person normala arbetsförmågan.

I *motion II: 529* har herr *Meyerhöffer* jämte tre av andra kammarens övriga ledamöter, bland annat, hemställt, »att med ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 95 pensionsbeloppet ändras för i punkt 15 omförmälde föreståndaren Gustaf Alfred Zander till en årlig pension av 1,800 kronor».

Utskottet. Utskottet, som icke funnit skäl till erinran mot storleken av det av Kungl. Maj:t i förevarande fall föreslagna pensionsbeloppet, får avstyrka bifall till ifrågavarande motion, i vad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer förty,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning och med avslag i förevarande del å motionen II: 529, i vad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, må medgiva, att föreståndaren för Norrbottens regementes skrädderiverkstad Gustaf Alfred Zander må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningssaten uppbära en årlig pension av 1,452 kronor.

18:o.

Förra kokerskan vid Södermanlands regemente Anna Nikolina Ahlman, född Ringius. Kungl. Maj:t har i punkten 16 föreslagit riksdagen medgiva, att förra kokerskan vid Södermanlands regemente Anna Nikolina Ahlman, född Ringius, må, räknat från och med den 1 november 1933, under sin återstående livstid å allmänna indragningssaten uppbära en årlig pension av 756 kronor, varvid skall iakttagas den henne genom Kungl. Maj:ts beslut den 12 oktober 1933 ålagda återbetalningsskyldigheten.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Ahlman är född den 13 december 1868 och alltså 65 år gammal;
att hon under tiden 1 juli 1925—31 oktober 1933 eller drygt 8 år varit anställd såsom kokerska vid Södermanlands regemente;
att hon dessförinnan under tiden 9 april 1920—15 december 1921 förestått det provisoriska hushållet för personalen vid det då nyligen färdigställda Strängnäs hospital samt under tiden 16 december 1921—10 augusti 1923 varit husmoder vid nämnda hospital och sålunda tjänstgjort därstädes sammanlagt 3 år 4 månader;

att hon tidigare varit poststationsföreståndare i Skönvik från och med den 1 januari 1891 till och med den 31 mars 1906 eller under 15 år 3 månader och i ersättning härför åtnjutit 380 kronor om året under anställningens första år och 600 kronor för år under de senaste åren;

att hennes tjänstgöring i sistnämnda egenskap uppgått till minst sex timmar per söckendag;

att hon vid avgång från sin anställning vid regementet kunnat åberopa en anställningstid i statens tjänst av sammanlagt 26 år 11 månader;

att hon vid regementet uppburit en kontant lön å 840 kronor om året, förutom dyrtidstillägg, samt därjämte åtnjutit förmånen av fri bostad, bränsle och lyse samt kost;

samt att hon, som ingått äktenskap den 17 november 1906, enligt egen uppgift tillsammans med en späd dotter lämnat sin make år 1911 i portugisiska Ostafrika, enär barnet insjuknat i malaria, och sedan dess icke erhållit något underhåll från mannen vare sig för sig själv eller för barnet.

Utskottet får hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må vinna riksdagens bifall.

19:o.

Sömmerskan vid Hallands regementes skrädderiverkstad Anna Karolina Andersson. Under punkten 17 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att sömmerskan vid Hallands regementes skrädderiverkstad Anna Karolina Andersson må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 768 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Andersson är född den 29 oktober 1877 och således uppnått en levnadsålder av 56 år;

att hon sedan den 9 december 1906 eller under 27 år varit anställd såsom sömmerska vid Hallands regementes skrädderiverkstad;

att hennes avlönning vid regementet under åren 1928—1932, dyrtidstillägg inberäknat, uppgått till i medeltal omkring 1,300 kronor för år;

samt att hon enligt ett av vederbörande tjänstförrättande regementsläkare den 7 september 1933 utfärdat intyg är för framtiden oförmögen till arbete på grund av kronisk led- och muskelreumatism med deformeringar av multipla leder och att hon enligt regementsläkarens förmenande med största sannolikhet ådragit sig nämnda sjukdom under arbete i skrädderiverkstadens lokaler, mot vilka vid hälsovårdsinspektioner flera gånger riktats anmärkningar.

Arméförvaltningens intendentsdepartement och statskontoret hava ansett pensionsbeloppet böra fastställas till 696 kronor.

Föredragande *departementschefen* har — utan närmare motivering — förordat ett något högre belopp än myndigheterna ifrågasatt, förslagsvis 768 kronor för år.

Utskottet får hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må vinna riksdagens bifall.

20:o.

Förra kokerskan vid Livgrenadjärregementet Hedvig Wilhelmina Andersson. Under punkten 18 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förra kokerskan vid Livgrenadjärregementet Hedvig Wilhelmina Andersson må, räknat från och med den 1 maj 1933, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 660 kronor, varvid skall iakttagas den henne genom Kungl. Maj:ts beslut den 19 maj 1933 ålagda återbetalningsskyldigheten.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Andersson är född den 23 oktober 1869 och alltså 64 år gammal;

att hon varit anställd såsom kokerska dels vid förutvarande Andra livgrenadjärregementet den 1 oktober 1915—den 31 december 1927, dels vid Livgrenadjärregementet den 1 januari 1928—den 15 april 1933 eller under sammanlagt omkring 17 $\frac{1}{2}$ år;

samt att hennes kontanta avlöningsförmåner, förutom dyrtidstillägg, under de senaste åren uppgått till omkring 930 kronor om året, vartill kommit fri bostad, fritt bränsle och lyse samt fria beklädnadspersedlar.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

21:o.

Tillsyningsmannen vid Skånska kavalleriregementets kasernetablissemang å Ljungbyhed Amanda Paulina Ekstrand, född Pålsson. I punkten 19 av ifrågavarande proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att tillsyningsmannen vid Skånska kavalleriregementets kasernetablissemang å Ljungbyhed Amanda Paulina Ekstrand, född Pålsson, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 360 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Ekstrand är född den 26 februari 1869 och således den 26 februari 1934 uppnår en levnadsålder av 65 år;

att hon sedan den 15 april 1904 eller under mer än 29 år varit anställd såsom tillsyningsman vid förutvarande Skånska husarregementets, numera Skånska kavalleriregementets kasernetablissemment å Ljungbyhed;

att hennes avlöning under de fem senaste budgetåren uppgått till 414 kronor för år, dyrtidstillägg ej inberäknat, varjämte hon åtnjutit förmån av hyresfri bostad;

samt att hon efter sin år 1907 avlidne man, vilken innehade befattning såsom musikdistinktionskorpral vid förutvarande Skånska husarregementet, åtnjuter pension från arméns nya änke- och pupillkassa, vilken pension för närvarande uppgår till 185 kronor för år jämte dyrtidstillägg.

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

22:o.

Förestånderskan för Norrbottens regementes marketenterirörelse Hilda Erika Grahn. I punkten 20 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förestånderskan för Norrbottens regementes marketenterirörelse Hilda Erika Grahn må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 852 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Grahn är född den 12 mars 1868 och således uppnått en levnadsålder av 65 år;

att hon sedan den 1 oktober 1908 eller således under mer än 25 år varit anställd såsom förestånderska för Norrbottens regementes marketenterirörelse;

samt att hennes avlöning vid regementet under de fem senaste åren uppgått till 1,095 kronor för år, utan rätt att därå uppbära dyrtidstillägg, varjämte hon åtnjutit förmån av fri möblerad bostad om två rum och kök ävensom fri kost.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förevarande framställning får utskottet hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

23:o.

Sömmerskan vid arméns centrala beklädnadsverkstad Augusta Alfrida Korsell. Under punkten 21 föreslås att riksdagen måtte medgiva, att sömmerskan vid arméns centrala beklädnadsverkstad Augusta Alfrida

Korsell må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 876 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Korsell är född den 6 juni 1872 och således uppnått en levnadsålder av 61 år;

att hon varit anställd såsom sömmerska (tidvis avdelningsförestånderska) vid arméns intendenturförråds i Stockholm sadelmakeriverkstad under tiden 4 februari 1899—31 augusti 1931 samt vid arméns centrala beklädnadsverkstad från sistnämnda dag;

att hon sålunda kan återopa en anställningstid i statens tjänst av omkring 35 år;

att hennes avlöningsförmåner under åren 1929—1932 utgjort i medeltal omkring 2,100 kronor för år;

samt att hon enligt läkarintyg lider av magsjukdom och hjärtsvaghet, vilka sjukdomar i avsevärd grad nedsätta hennes arbetsförmåga.

Utskottet får hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

24:o.

Förra diskerskan vid Svea artilleriregementes marketenteri Emma Fredrika Norström. Under punkten 22 samma proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förra diskerskan vid Svea artilleriregementes marketenteri Emma Fredrika Norström må, räknat från och med den 1 juli 1933, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Norström är född den 29 december 1860 och således uppnått en levnadsålder av 73 år;

att hon varit anställd såsom diskerska vid Svea artilleriregementes marketenteri från och med den 1 augusti 1917 till och med den 15 oktober 1932 eller alltså något över 15 år;

samt att hennes avlöning under de senaste anställningsåren utgjort omkring 1,400 kronor för år jämte förmån av fri kost.

Utskottet.

Då Norström först vid en ålder av över 56 år vunnit anställning i statens tjänst, har utskottet funnit tveksamt, om pension borde tillerkännas henne av statsmedel. Med hänsyn till att pension tidigare i liknande fall beviljats, har utskottet dock icke velat motsätta sig förslaget att pension beredes Norström. Vad beträffar pensionsbeloppets storlek anser emeller-

tid utskottet, som får erinra om att 1933 års riksdag beviljat en kvinnlig anställningshavare med i stort sett samma tjänstetid och under i övrigt liknande omständigheter (jfr 1933 års bankoutskotts utlåtande nr 34, punkten 33) en pension av 564 kronor, att samma belopp bör utgå jämväl i nu förevarande fall.

Aberopande det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning, må medgiva, att förra diskerskan vid Svea artilleriregementes markententeri Emma Fredrika Norström må, räknat från och med den 1 juli 1933, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 564 kronor.

25:o.

Tvätterskan vid arméns tvättanstalt i Stockholm Emma Kristina Svenson, född Johanson. I punkten 23 av ifrågasvarande proposition nr 95 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att tvätterskan vid arméns tvättanstalt i Stockholm Emma Kristina Svenson, född Johanson, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning vid tvättanstalten, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 792 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Svenson, som är änka, är född den 14 augusti 1869 och således uppnått en levnadsålder av 64 år;

att hon varit anställd såsom tvätterska vid Svea ingenjörkårs tvättinrättning under tiden 1 mars 1906—1 maj 1927 samt vid arméns tvättanstalt i Stockholm under tiden därefter;

att hon således kan åberopa en anställningstid i statens tjänst av sammanlagt närmare 28 år;

samt att hennes avlöning vid tvättanstalten, inberäknat dyrtidstillägg, under de fem senaste åren uppgått till i medeltal 1,985 kronor för år.

Arméförvaltningens intendentsdepartement har ansett pensionsbeloppet böra bestämmas till 708 kronor.

Statskontoret har biträtt detta förslag.

Departementschefen har emellertid — utan närmare motivering — ansett pensionen böra bestämmas till något högre belopp än myndigheterna ifrågasatt, förslagsvis till 792 kronor.

I anslutning till vad utskottet under punkten 19 härovan hemställt får utskottet tillstyrka, att pensionen jämväl i förevarande fall bestämmas till 768 kronor för år.

Utskottet.

Utskottet hemställer förty,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må medgiva, att tvätterskan vid arméns tvättanstalt i Stockholm Emma Kristina Svenson, född Johanson, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning vid tvättanstalten, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 768 kronor.

26:o.

Förre timlönaren Sven Svensson. I motion II:442 hemställer herr *Andersson* i Stockholm, att riksdagen måtte bevilja förre timlönaren vid örlogsvarvet i Karlskrona Sven Svensson en årlig pension av 600 kronor.

Av tillgängliga handlingar inhämtas,

att Svensson är född den 11 september 1881 och alltså 53 år gammal;

att han — efter att under tiden från och med den 22 juli till och med den 31 december 1901 samt från och med den 12 maj 1903 till och med den 8 oktober 1904 hava varit anställd vid fortifikationen och från och med den 13 november 1916 till och med den 30 september 1917 vid statens fiskehamnsanläggning vid Stenshamn — antogs till daglönare vid örlogsvarvet i Karlskrona den 22 oktober 1917;

att han erhöll avsked den 30 juni 1931 efter en sammanlagd tjänstetid av över 15 år och vid en uppnådd levnadsålder av omkring 49 år 9 månader 19 dagar;

att han vid avskedet tillerkändes avskedsersättning med 3,385 kronor 80 öre enligt kungörelsen den 15 januari 1926 (nr 10) angående förtidspension och avskedsersättning åt vissa övertaliga civila löntagare vid armén och marinen;

att, ehuru Svensson uppfyllde föreskrivet villkor beträffande tjänstetidens längd, han likväl icke vid sitt avsked kunnat komma i åtnjutande av förtidspension, enär han icke uppnått därför stadgad levnadsålder av 50 år;

att han är gift och har fyra barn, vilka äro över 16 år gamla;

samt att såväl han som hans barn äro utan anställning.

Hos Kungl. Maj:t gjorde Svensson den 10 januari 1933 framställning om pension.

I utlåtande i ärendet anförde *marinförvaltningen*, bland annat, att, ehuru Svensson tillerkänts avskedsersättning, marinförvaltningen likväl ansåge, att pension av billighetsskäl borde tilldelas honom, samt att vid bestämmandet av pensionsbeloppet borde tillämpas de grunder, som enligt

ovanberörda kungörelse gällde för förtidspension. Därest Svensson vid sitt avsked blivit förtidspensionerad, hade han erhållit en årlig pension av 680 kronor, å vilken skulle utgå förhöjning I enligt kungörelsen nr 280/1925, vartill skulle komma dyrtidstillägg. Då emellertid den avskedsersättning, som utbetalts till Svensson under tiden 1 juli 1931—30 juni 1933, med omkring 1,450 kronor överstigit, vad i förtidspension skulle tillkommit honom för samma tid, ansåge marinförvaltningen skäligt, att återbetalning av nyssnämnda belopp ägde rum på sådant sätt, att det årliga pensionsbeloppet något nedsattes, förslagsvis till 620 kronor.

Statskontoret förklarade sig med hänsyn till de särskilt ömmande omständigheterna i förevarande fall icke böra motsätta sig, att något årligt understöd beviljades Svensson. Det av marinförvaltningen föreslagna beloppet syntes statskontoret vara för högt beräknat, särskilt som därå förutsattes skola utgå viss pensionsförhöjning. Statskontoret tillstyrkte en reglerad pension å 660 kronor.

Genom beslut den 27 oktober 1933 fann *Kungl. Maj:t* den gjorda framställningen icke föranleda någon *Kungl. Maj:ts* åtgärd.

Med hänsyn till eventuella konsekvenser måste tvekan råda om lämpligheten att bereda förtidspension åt sådan övertalig personal vid försvarsväsendet, som ej uppfyllt de för denna förmån stadgade villkoren utan tillerkänts allenast avskedsersättning. Med hänsyn till de ömmande omständigheter, som i detta fall föreligga, och då Svensson därjämte vid sitt entledigande uppnått en levnadsålder, som med allenast omkring 2 månader understeg den ålder, vid vilken han varit berättigad till förtidspension, har utskottet ej velat motsätta sig, att någon pension beviljas honom. Pensionen synes emellertid med hänsyn till den av Svensson redan uppburna avskedsersättningen icke böra bestämmas till högre belopp än 444 kronor årligen, att utgå från och med den 1 januari 1934.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, i anledning av förevarande motion II: 442, må medgiva, att förre timlönaren vid örlogsvarvet i Karlskrona Sven Svensson må från och med den 1 januari 1934 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 444 kronor.

27:o.

F. d. daglönaren Axel Leonard Theodor Johansson Svensson. I motion I: 60 har herr *Berg, Robert*, hemställt, »att riksdagen måtte besluta tilldela f. d. daglönaren vid flottans varv i Karlskrona Axel Leonard Theodor Johansson Svensson en årlig pension av 680 kronor att jämte dyrtidstilllägg utgå från och med den 1 januari 1934».

Av tillgängliga handlingar framgår,

att Johansson Svensson är född den 26 juni 1878 och alltså 55 år gammal;

att han varit stamanställd vid Karlskrona artillerikår under 3 års tid samt vidare tjänstgjort såsom daglönare vid Karlskrona örlogsvarv under 20 år 9½ månader;

att han alltså kan räkna en sammanlagd anställningstid i statens tjänst av 23 år 9½ månader, varav emellertid inemot 3 år infalla under åldern 17—20 år;

samt att Johansson Svenssons senaste statsanställning upphört den 31 december 1920.

Utskottet.

Enär, såvitt utredningen giver vid handen, Johansson Svensson icke varit i statens tjänst sedan år 1920, då han endast uppnått 42 levnadsår, har utskottet — i överensstämmelse med hittills tillämpad praxis — funnit pension av statsmedel icke böra beviljas honom.

Utskottet hemställer,

att förevarande motion I: 60 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

28:o.

F. d. underofficerskorpralen, f. d. daglönaren Johan Martin Jonasson. I motion II: 122 har herr *Holmgren* hemställt, »att riksdagen ville medgiva att till f. d. underofficerskorpralen vid flottans 1. ekonomikompani Johan Martin Jonasson utbetalas en årlig pension till belopp, som må befinnas skäligt».

Av tillgängliga handlingar framgår,

att Jonasson är född den 19 juli 1863 och alltså över 70 år gammal;

att han antogs till skeppsgosse den 1 september 1877 och inskrevs vid sjömanskåren den 1 september 1881, samt tjänstgjort vid nämnda kår under 17 år 7 månader;

att han varit anställd vid Karlskrona örlogsvarv dels såsom sjömansarbetare under 3 månader, dels ock såsom daglönare under icke fullt 7 år; att han alltså kan räkna en sammanlagd anställningstid i statens tjänst av över 28 år, varav emellertid inemot 6 år infalla under åldern 14—20 år; att Jonasson enligt läkarbetyg på grund av sjukdom är arbetsoförmögen; samt att han åtnjutit fattigvårdsunderstöd.

Av handlingarna i ärendet framgår, att Jonassons senaste statsanställning upphört den 1 februari 1907, då han uppnått en ålder av allenast 43 $\frac{1}{2}$ år. Vid sådant förhållande har utskottet funnit pension av statsmedel i förevarande fall icke böra beviljas och får alltså hemställa,

Utskottet.

att ifrågavarande motion II: 122 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

29:o.

Förre underofficerskorpralen Carl Henrik Hasselqvist. I motion II: 121 hemställer herr *Holmgren* »att riksdagen ville besluta, att ett årligt understöd till lämpligt belopp måtte utgå till f. d. underofficerskorpralen Carl Henrik Hasselqvist».

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Hasselqvist är född den 17 januari 1867;
att han antogs till skeppsgosse den 1 september 1881 och karlskrevs den 1 maj 1885;
att han på egen begäran erhöll avsked från flottan den 2 juli 1897;
att han vid minsprängning den 25 augusti 1888 åsamkats vissa skador, bland annat, kontusion å höger knä, från vilka skador han den 18 november 1890 varit fullt återställd.

Härjämte framgår, att Hasselqvist på grund av tumörbildning måst undergå upprepade operationer dels under år 1923, varvid högra njuren borttagits, dels under åren 1931 och 1932, därvid högra benet amputerats å nedre delen av låret samt en tumör å högra överarmsbenet utskrapats.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 1 maj 1933 dagtecknad skrift anhöll Hasselqvist om pension.

Marinförvaltningen anförde i häröver avgivet utlåtande, bland annat, att, enär något som helst samband mellan Hasselqvists iråkade sjukdom och de skador, han ådragit sig vid minexplosionen sommaren 1888, icke syntes föreligga och andra omständigheter på grund varav pension till

honom skulle kunna utverkas icke anförts, marinförvaltningen icke ansåge sig kunna tillstyrka, att pension av statsverket utverkades åt Hasselqvist.

Riksförsäkringsanstalten förklarade i utlåtande den 11 juli 1933, att ersättning i förevarande fall icke enligt gällande författningar kunde av anstalten utgivas. Beträffande frågan om det samband mellan olycksfallet vid minsprängningen år 1888 och Hasselqvists sedermera iråkade sjukdom, som tilläventyrs kunde förefinnas, hade anstalten låtit införskaffa yttrande från en av anstaltens läkare, docenten J. P. Strömbäck. Nämnade läkare, vilken under åren 1931 och 1932 behandlat Hasselqvist under dennes vistelse å serafimerlasarettet, hade i avgivet yttrande anfört, bland annat, att någon som helst hållpunkt för orsakssamband mellan olycksfallet och den senare uppkomna tumören i njuren respektive metastaserna i skenbenet och överarmsbenet icke kunnat erhållas vid Hasselqvists vistelse å serafimerlasarettet.

Med stöd av anförda yttrande och vad handlingarna i ärendet i övrigt innehölle, finge riksförsäkringsanstalten avgiva det utlåtande, att anstalten funne samband icke föreligga mellan den skada Hasselqvist ådragit sig genom ovan omförmälda, den 25 augusti 1888 inträffade olycksfall och den sjukdom, för vilken Hasselqvist sedermera efter erhållet avsked från flottan vid skilda tillfällen undergått behandling.

Genom beslut den 28 juli 1933 fann *Kungl. Maj:t* ansökningen icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Utskottet. Under åberopande av vad i ärendet förekommit får utskottet avstyrka bifall till motionen och alltså hemställa,

att förevarande motion II:121 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

30:o.

F. d. musikfuriren Nils Baltzar Strandh och hans minderåriga barn. I motion I: 126 hava herrar *Strömberg* och *Sandén* hemställt, »att riksdagen ville besluta att tilldela f. musikfuriren Nils Baltzar Strandh en årlig pension av 800 kronor samt ett årligt understöd till vart och ett av hans tre minderåriga barn av 200 kronor intill fyllda 16 år, att utgå ur anslaget för diverse pensioner och understöd».

Av tillgängliga handlingar inhämtas,
att Strandh är född den 20 februari 1896 och alltså 38 år gammal;
att han — som icke tillhört den indelta armén utan varit att hänföra till kategorien värvat manskap — varit anställd vid Bohusläns regemente under tiden 2 januari 1912—31 oktober 1916 samt vid Värmlands regemente under tiden 28 juni 1918—31 oktober 1933;

att Strandh alltså innehar en sammanlagd tjänstetid av 20 år 2 månader, därav emellertid endast omkring 16 år från 20 års ålder;

att Strandh, som enligt gällande bestämmelser varit skyldig avgå ur militärtjänst vid fyllda 35 år, genom särskilda beslut av Kungl. Maj:t åren 1930, 1931 och 1932 erhållit tillstånd att rekapitulera;

att han vid sitt avsked den 31 oktober 1933 tilldelats avskedspremie med 1,000 kronor;

samt att han har hustru och tre minderåriga barn att försörja samt är medellös.

Vidare inhämtas, att Strandh i en den 29 september 1933 dagtecknad skrift hos Kungl. Maj:t anhållit, att utöver honom tillkommande avskedspremie få efter avgången ur tjänst komma i åtnjutande av pension eller annan förmån.

Arméförvaltningens civila departement, som yttrade sig i ärendet, framhöll, bland annat, att underhåll ur Vadstena krigsmanshuskassa icke kunde tilldelas Strandh, då han ej fyllde de för värvat manskap härför stadgade villkor. Vid sådant förhållande kunde Strandh icke erhålla understöd i annan form än såsom gratifikation, vilket departementet dock med hänsyn till uppkommande konsekvenser icke ansåg sig kunna tillstyrka.

Genom beslut den 21 december 1933 fann *Kungl. Maj:t* Strandhs ifrågasvarande ansökning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Av utredningen i ärendet framgår, att Strandh icke kunnat erhålla underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa, enär han varken med avseende å levnadsåldern vid avskedet eller tjänstetidens längd uppfyllt fordringarna för dylikt underhåll. I anslutning till tidigare tillämpad praxis anser utskottet sig icke kunna förorda, att i förevarande fall dispens från gällande bestämmelser meddelas. Icke heller har utskottet kunnat tillstyrka det i motionen framlagda förslaget om beredande av pension åt Strandh, vilken endast uppnått en levnadsålder av 38 år, särskilt som framställning i sådant syfte nyligen prövats av Kungl. Maj:t utan att föranleda till någon Kungl. Maj:ts åtgärd. — Att såsom i motionen ifrågasatts riksdagen skulle bevilja understödsbidrag åt Strandhs minderåriga barn, kan utskottet av principiella skäl ej tillstyrka.

Utskottet.

Aberopande det anförda, hemställer utskottet,

att förevarande motion I:126 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Socialdepartementet.

31:o.

Förste amanuensen hos riksförsäkringsanstalten Johan Wilhelm Sånning. I en den 26 januari 1934 dagtecknad proposition nr 95, vilken beträffande socialdepartementet innefattar förslag i tre med nummer 24—26 betecknade punkter, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 24 föreslagit riksdagen medgiva, att förste amanuensen hos riksförsäkringsanstalten Johan Wilhelm Sånning må från och med dagen näst efter den, då han lämnar sin anställning hos anstalten, dock tidigast från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 2,328 kronor, att utgå så länge Kungl. Maj:t prövar omständigheterna därtill föranleda.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Sånning är född den 14 mars 1888 och således 45 år gammal;

att han avlagt mogenhetsexamen år 1907, filosofie kandidatexamen år 1912 och filosofisk ämbetsexamen år 1914;

att han under vissa tider åren 1914—1917 tjänstgjort såsom lärare vid olika statliga och enskilda läroanstalter;

att han den 5 juli 1918 antagits till extra tjänsteman hos riksförsäkringsanstalten och därefter tjänstgjort hos anstalten med full daglig tjänstgöringstid till den 15 juni 1931, från och med vilken dag han varit tjänstledig på grund av sjukdom;

att han av riksförsäkringsanstalten förordnats att från och med den 5 september 1918 vara amanuens;

att han från och med den 1 januari 1922 varit förste amanuens samt i sådan egenskap efter ikraftträdandet av kungörelsen den 26 juni 1925 (nr 356) med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, varit placerad i 18:e lönegraden i löneplanen för extra ordinarie tjänstemän och senast åtnjutit avlöning enligt 20:e löneklassen;

att Sånning genom anstaltens beslut den 28 februari 1930 förordnats att tills vidare uppehålla ett vikariatsförordnande å en ordinarie aktuarietjänst (B 21);

att sistnämnda förordnande upphört den 1 juli 1931, då befattningen besatts med ordinarie innehavare;

att Sånning under tiden 14 juni—3 november 1931 vårdats å sjukhus för hjärnblödning med förlamning i vänstra kroppshalvan; samt

att han enligt läkarintyg syntes vara oförmögen till arbete och efter den 1 juli 1934 ej kunde bibehållas vid sin befattning hos riksförsäkringsanstalten.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag.

32:o.

Städerskan hos riksförsäkringsanstalten Ebba Anna Oktavia Ericson, född Pettersson. I punkten 25 av samma proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att städerskan hos riksförsäkringsanstalten Ebba Anna Oktavia Ericson, född Pettersson, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning hos anstalten, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Ericson är född den 15 september 1867 och alltså 66 år gammal;

att hon sedan den 1 oktober 1906 eller mer än 27 år tjänstgjort som städerska hos riksförsäkringsanstalten, största delen av tiden såsom första städerska;

att hennes avlöningsförmåner, vilka med viss inskränkning innefattat jämväl ersättning för materialier för städningsarbetet, sedan år 1915 utgjort: under ett vart av åren 1915—1917 900 kronor, under år 1918 1,140 kronor, under år 1919 omkring 1,800 kronor, under ett vart av åren 1920—1923 omkring 1,380 kronor, under tiden 1 januari 1924—31 januari 1933 1,260 kronor för år samt under tiden därefter 1,140 kronor för år;

att dyrtidstillägg ej utgått å nämnda avlöningsbelopp;

samt att Ericsons dagliga arbetstid uppgått till inemot 4 timmar.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må vinna riksdagens bifall.

33:o.

Förre polismannen Erik August Eriksson. Under punkten 26 av ifrågavarande proposition nr 95 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre polismannen Erik August Eriksson må, räknat från och med den 1 januari 1933, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,200 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Eriksson är född den 25 december 1869 och alltså 64 år gammal;

att han jämlikt förordnande av länsstyrelsen i Västernorrlands län tjänstgjort såsom extra polisman inom Skönsmons municipalområde av Sköns socken från och med den 9 november 1908 till och med utgången av år 1931, vid vilken sistnämnda tidpunkt den nya polislagstiftningen trädde i kraft för Sköns polisdistrikt;

att han vid tillsättande av de polismansbefattningar, vilka enligt den nya ordningen skola finnas inom Sköns polisdistrikt, icke kunde erhålla någon sådan befattning, emedan han redan uppnått en levnadsålder av mer än 60 år;

att han under sin tjänstgöring helt avlönats av statsmedel;

samt att Erikssons avlöning vid avgången från polistjänsten utgjorde 2,700 kronor för år.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

34:o.

Föreståndarinnan för lapska ålderdomshemmet i Jokkmokk Christina Margreta Johanna Ullenius. I motion I:61 hemställer herr *Bergqvist*, »att riksdagen måtte bevilja föreståndarinnan vid Jokkmokks lapska ålderdomshem Kristina Margreta Johanna Ullenius ett understöd av 800 kronor för år, räknat från den dag hon avgår som föreståndarinna vid nämnda ålderdomshem».

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Christina Margareta Johanna Ullenius är född den 21 februari 1866 och alltså 68 år gammal;

att hon sedan den 1 april 1911 tjänstgjort såsom föreståndarinna för lapska ålderdomshemmet i Jokkmokk;

att ålderdomshemmet sedan 1929 drives av fattigvårdsstyrelsen i Jokkmokks kommun;

att föreståndarinnan Ullenius åtnjuter i lön 900 kronor om året jämte fritt vivre.

I en av länsstyrelsen i Norrbottens län med tillstyrkan till Kungl. Maj:t överlämnad, den 19 augusti 1932 dagtecknad skrift anhöll föreståndarinnan Ullenius att bliva tilldelad en årlig pension av 800 kronor under sin återstående livstid.

Statskontoret anförde i häröver avgivet utlåtande, bland annat, att den verksamhet, sökanden utövat bland lappbefolkningen, syntes hava varit synnerligen gagnande. Denna verksamhet kunde emellertid knappast anses hava haft sådant samband med lappväsendet och renkötselns utövande, att ett anlitande, såsom länsstyrelsen i Norrbottens län föreslagit, av Norrbottens lappfond för det ändamål, varom nu vore fråga, kunde anses motiverat. Statskontoret måste därför för sin del hysa stora betänkligheter mot att tillstyrka ett användande av fonden för ändamålet.

Skulle åtgärd anses böra vidtagas för beredande åt sökanden av pension, återstode enligt statskontorets mening icke annan utväg än att underställa pensionsfrågan riksdagens prövning för medels anvisande från allmänna indragningsstaten. Med hänsyn till de vittgående konsekvenser, som härigenom skulle kunna befaras uppkomma, kunde statskontoret dock icke tillråda beträdandet av denna väg.

Statens inspektör för fattigvård och barnavård yttrade, bland annat, följande.

Enligt reglementet för statens pensionsanstalt hade möjlighet förelagat att redan 1920 få befattningen förenad med pensionsrätt i förenämnda anstalt, ehuru vederbörande uraktlåtit att begagna sig av denna möjlighet. Därest någon form kunde finnas för tilldelandet ur Norrbottens lappfond av pension åt Ullenius, ville inspektören under förhandenvarande omständigheter tillstyrka, att denna utväg anlidades. Konsekvenserna av en sådan åtgärd skulle antagligen ej sträcka sig längre än att möjligen liknande framställningar skulle i sinom tid kunna komma att ingivas från föreståndarinnor för högst fyra andra enskilda lapphem. Skulle pensionsfrågan däremot underställas riksdagens prövning och bifall eventuellt lämnas, vore ansökningar helt säkert att förvänta från all enskild hjälpverksamhet, där anstaltsvård bedreves.

Genom beslut den 11 november 1932 fann Kungl. Maj:t ansökningen icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Med hänsyn till vad de i ärendet hörda myndigheterna anført kan utskottet för sin del icke biträda det i motionen väckta förslaget, vilket innebär, att pension av statsmedel skulle beredas en befattningshavare i kommunal tjänst.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att förevarande motion I: 61 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Kommunikationsdepartementet.

35:o.

E. o. kontorsbiträdet hos byggnadsstyrelsen Hildur Fredrika Emelie Diewenkorn. I en den 26 januari 1934 dagtecknad proposition nr 95, vilken beträffande kommunikationsdepartementet innefattar förslag i två med nummer 27 och 28 betecknade punkter, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 27 föreslagit riksdagen medgiva, att e. o. kontorsbiträdet hos byggnadsstyrelsen Hildur Fredrika Emelie Diewenkorn må från och med dagen näst efter den, då hon efter den 21 november 1934 avgår från sin befattning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 624 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Diewenkorn är född den 22 februari 1873 och alltså nära 61 år gammal;

att hon varit anställd hos byggnadsstyrelsen från och med den 21 november 1919;

att hon, efter att hava åtnjutit avlöning enligt 2:a lönegraden av den i 6 § av kungörelsen den 31 december 1921 (nr 778) intagna löneplanen för kvinnliga tjänstemän, efter ikraftträdandet av kungörelsen den 26 juni 1925 (nr 356) placerats i 4:e lönegraden i den enligt denna kungörelse gällande löneplanen för extra ordinarie tjänstemän;

samt att byggnadsstyrelsen, som ansett Diewenkorn böra ersättas med yngre arbetskraft, har för avsikt att entlediga henne från befattningen med utgången av år 1934, då hon kan räkna 15 år i statstjänst.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

36:o.

Järnvägsarbetaren Johan From. I punkten 28 av propositionen nr 95 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att järnvägsarbetaren Johan From må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning hos statens järnvägar, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 504 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att From är född den 18 april 1858 och således uppnått en levnadsålder av 75 år;

att han under nedannämnda tider varit anställd såsom arbetare, tidvis förman, vid statens järnvägsbyggnader, nämligen under åren 1891—1894 (med undantag av tiden 23—31 december 1893), under år 1909, under tiden 21 maj—10 november 1910, 8 maj 1911—22 oktober 1912, 1 maj 1920—6 oktober 1930 och 22 juni 1931—31 mars 1932, varjämte han haft anställning i statens järnvägars tjänst såsom nattvakt från och med den 9 maj 1933;

att han under tiden 1 juni 1895—31 december 1898 innehaft anställning såsom arbetare vid byggandet av den s. k. militärvägen Ruskträsk—Glommersträsk;

att han således vid utgången av år 1933 kunde åberopa en anställnings-tid i statens tjänst av sammanlagt omkring 22 år 4 månader, varav anställning vid statens järnvägsbyggnader under omkring 18 år 9 månader;

samt att From, som sedan den 26 oktober 1933 varit tjänstledig mot åtnjutande av sjukavlöning, under tiden närmast dessförinnan haft en inkomst av 185 kronor för månad.

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må vinna riksdagens bifall.

37:o.

Förre telefonreparatören Johan Rickard Jansson-Vilborg. I motion II:260 har herr *Olsson* i Mellerud hemställt, »att riksdagen måtte besluta tilldela förre telefonreparatören vid kungl. telegrafverket, Göteborg, Johan Rikard Jansson-Vilborg ett årligt understöd av 400 kronor, avsett att bestrida genom olycksfall i arbete förorsakade merkostnader».

Av tillgängliga handlingar inhämtas,

att Jansson-Vilborg är född den 21 juli 1873 och alltså inemot 61 år gammal;

att han anställdes i telegrafverkets tjänst den 1 april 1895;

att han den 1 december 1910 förordnades till ordinarie reparatör;

att han den 2 mars 1931 under tjänsteresa med telegrafverkets motorcykel kolliderade med en automobil och därvid ådragit sig skador i högra lårbenet;

att han på grund av nämnda skador under tiden den 2 mars—16 december 1931 och 23 februari—5 mars 1932 på telegrafverkets bekostnad vårdats på sjukhus, varjämte han under tiden 2 mars 1931—23 mars 1932 uppburit oavkortad avlöning;

att av telegrafverkets medel bestritts kostnader för efterbehandling av de genom olycksfallet ådragna skadorna ävensom kostnader för anskaffande av kryckor och specialkängor m. m.;

att han den 4 juli 1933 beviljats avsked ur telegrafverkets tjänst från

och med utgången av juli månad 1933 samt tillerkänts en årlig pension av 1,824 kronor;

samt att han, som från tidpunkten för ovannämnda olycksfall varit oförmögen till arbete, genom riks försäkringsanstaltens beslut den 10 augusti 1933 förklarats berättigad till livränta att utgå från och med den 2 augusti 1933 till och med den 1 maj 1934 med 1,333 kronor 34 öre för år räknat.

I skrivelse till telegrafstyrelsen den 13 september 1933 har *riks försäkringsanstalten* under hänvisning till bestämmelserna i kungörelsen den 30 november 1917 (nr 832) angående särskilda bestämmelser i fråga om tillämpning av lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916 å arbetare, som användas till arbete för statens räkning, meddelat, att den Jansson-Vilborg tillerkända livräntan skall utbetalas endast i den mån densamma överstiger summan av den skadades statspension och till honom av statsmedel utgående dyrtidstillägg å pensionen.

Med anledning härav har *telegrafstyrelsen* den 15 september 1933 meddelat linjedirektören i Göteborg, att då Jansson-Vilborg av telegrafverkets medel tillerkänts en årlig pension av 1,824 kronor, att utgå från och med den 1 augusti 1933, någon utbetalning av den honom tillerkända livräntan icke skulle verkställas.

Utskottet.

Av den förebragta utredningen framgår, att Jansson-Vilborg i anledning av ifrågavarande olycksfall på telegrafverkets bekostnad erhållit läkar- och sjukvård ävensom att av samma verks medel bestritts kostnader för anskaffande åt honom av vissa för höjande av hans arbetsförmåga erforderliga hjälpmedel. Han uppbär därjämte hel pension såsom reparatör vid telegrafverket. Jansson-Vilborg har sålunda kommit i åtnjutande av all den ersättning, vartill han författningsenligt varit berättigad. Att riksdagen, på sätt i motionen ifrågasatts, härutöver skulle bevilja honom ytterligare ersättning i form av årligt understöd anser utskottet sig med hänsyn till konsekvenserna icke kunna tillstyrka.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion II: 260 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Ecklesiastikdepartementet.

38:o.

Konsulenten hos skolöverstyrelsen Ingeborg Maria Walin. I en den 26 januari 1934 dagtecknad proposition nr 95, vilken beträffande ecklesiastikdepartementet innefattar förslag i sju med nummer 29—35 beteck-

nade punkter, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 29 föreslagit riksdagen medgiva, att konsulenten hos skolöverstyrelsen Ingeborg Maria Walin må från och med dagen näst efter den, då hon frånträder konsulentförordnandet, dock tidigast från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 4,140 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Walin är född den 17 september 1868 och alltså 65 år gammal;

att hon tjänstgjort i egenskap av e. o. lärarinna vid statens normalskola för flickor i Stockholm läsåren 1889—1891;

att hon på offentligt uppdrag och med understöd av statsmedel bedrivit studier i utlandet läsåret 1891—1892;

att hon därefter varit anställd såsom föreståndarinna för högre lärarinneseminariets hushållsskola läsåren 1892—1919;

att hon jämsides med sistnämnda anställning från och med vårterminen 1914 tjänstgjort som läroverks- och folkskolöverstyrelsens inspektris och sakkunnig för undervisning i hushållsgöromål, varjämte hon varit eklektikdepartementets inspektris för statsunderstödda yrkesskolor för husmodersutbildning i städer, köpingar m. m. under år 1918 samt medlem av folkhushållningskommissionen under tiden maj 1918—juni 1919;

att hon alltsedan den 1 juli 1919 tjänstgjort såsom konsulent och särskild föredragande i skolöverstyrelsen för ärenden angående husligt arbete, i vilken egenskap hon fortfarande är förordnad för tiden till och med den 30 juni 1934;

att konsulentarvodet före år 1922 utgjorde 5,000 kronor, varå utgick tillfällig löneförbättring med 900 kronor samt dyrtidstillägg enligt de grunder, som gällde för befattningshavare vid oreglerade verk;

att arvodet från och med år 1922 varit fastställt till 6,000 kronor, varå utgått dyrtidstillägg enligt de grunder, som gälla för nyreglerade verk;

samt att Walin från och med sistnämnda år åtnjutit personligt tillägg, motsvarande den inkomstminskning, som hon fått vidkännas genom övergången till ny lönereglering med därav följande ändrade beräkningsgrunder för dyrtidstillägg, för vilket ändamål å riksstaten för ett vart av budgetåren 1932/1933 och 1933/1934 anvisats ett extra förslagsanslag å 900 kronor.

Skolöverstyrelsen har — med erinran att Walin kunde räkna en anställningstid i statens tjänst av mer än 43 år —, bland annat, framhållit, att om pensionen för Walin skulle utmätas efter samma grunder, som genom civila pensionslagen vore fastställda med avseende å ordinarie innehavare av civil tjänst, pensionen borde utgöra två tredjedelar av Walins sammanlagda löneförmåner, 6,900 kronor, d. v. s. 4,600 kronor. Översty-

relsen har emellertid med hänsyn till Walins betydelsefulla ställning som inspektör och särskild föredragande ansett goda skäl föreligga för att i pensionshänseende likställa henne med kvinnlig befattningshavare med lön i 28:e lönegraden av avlöningsreglementet för vissa tjänstemän inom civilförvaltningen. För sådan befattningshavare vore pensionsunderlaget 6,036 kronor. I de fall, då vederbörande icke erlagt några pensionsavgifter, brukade emellertid pensionen reduceras med 10 procent. Det belopp, som i enlighet härmed skulle utgå till Walin, utgjorde, efter vederbörlig avrundning till närmast lägre med tolv jämnt delbara krontal, 5,424 kronor.

Statskontoret har, bland annat, anfört, att enligt de grunder, som vanligen plägade komma i tillämpning vid avpassande av pensionsbelopp i likartade fall, skulle pensionen för Walin bli 4,140 kronor ($\frac{2}{3} \times 6,900 - \frac{1}{10} \times 4,600$). Skolöverstyrelsen hade föreslagit ett icke oväsentligt högre belopp, nämligen 5,424 kronor. Med hänsyn till konsekvenserna ansåge statskontoret det i viss mån betänkligt att frångå eljest tillämpade pensioneringsgrunder; och även om skolöverstyrelsen kunde anses hava anfört goda skäl för att bereda något högre pension åt Walin än den, som eljest skulle kunna föreslås, syntes dock enligt statskontorets mening ett högre pensionsbelopp än 4,800 kronor i detta fall icke böra komma i fråga.

Föredragande *departementschefen* har för egen del yttrat:

»I likhet med myndigheterna anser jag pension böra beredas konsulenten Walin, då hon efter långvarig och synnerligen väl vitsordad verksamhet i statens tjänst lämnar sin befattning hos skolöverstyrelsen. Vad pensionsbeloppets storlek beträffar, har jag beaktat de särskilda omständigheter, som av skolöverstyrelsen åberopats till stöd för ett högre pensionsbelopp än som med iakttagande av vanliga pensioneringsgrunder kan förordas. Jag har emellertid icke funnit tillräcklig anledning föreligga att tillstyrka högre pension än det av statskontoret i första hand föreslagna beloppet, 4,140 kronor. Då, såsom förut nämnts, Walins förordnande såsom konsulent och särskild föredragande utlöper den 30 juni 1934, torde pensionen böra bestämmas att utgå tidigast från och med den 1 juli 1934.»

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag avgivna *motioner I:297 och II:534*, väckta den förstnämnda av herr *Ström, Fredrik*, jämte tre av första kammarens övriga ledamöter och den sistnämnda av herr förste vice talmannen *Bengtsson*. I dessa motioner har hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att konsulenten hos skolöverstyrelsen Ingeborg Maria Walin må från och med dagen näst efter den, då hon frånträder konsulentförordnandet, dock tidigast från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 5,424 kronor».

Motionärernas förslag överensstämmer beträffande pensionsbeloppet med vad skolöverstyrelsen ifrågasatt.

Utskottet får tillstyrka, att pension beviljas Walin, när hon den 1 juli 1934 lämnar sin anställning i statens tjänst. I fråga om pensionsbeloppets storlek finner utskottet goda skäl vara anförda för bifall till Kungl. Maj:ts förslag. Ett tillmötesgående av motionärernas hemställan om högre pensionsbelopp åt Walin skulle kunna vara ägnat att medföra icke önskvärda konsekvenser. Utskottet får därför avstyrka bifall till motionerna.

På grund av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med avslag å motionerna I: 297 och II: 534, i vad de skilja sig från Kungl. Maj:ts förslag, må medgiva, att konsumenten hos skolöverstyrelsen Ingeborg Maria Walin må från och med dagen näst efter den, då hon frånträder konsulentförordnandet, dock tidigast från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 4,140 kronor.

39:o.

Amanuensen hos vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien Agda Christina Reuterskiöld. I punkten 30 av förevarande proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att amanuensen hos vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien Agda Christina Reuterskiöld må från och med dagen näst efter den, då hon lämnar sin anställning hos akademien, dock tidigast från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,836 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Reuterskiöld är född den 23 maj 1874 och alltså nära 60 år gammal;

att hon erhöll anställning vid det under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens inseende ställda antikvariskt-topografiska arkivet den 1 maj 1902, vilken anställning hon alltjämt innehar;

att hon under åren 1902 och 1903 haft ungefär halvtidstjänstgöring samt från och med år 1904 heltidstjänstgöring;

samt att hennes avlöning utgått under tiden den 1 januari 1922—30 juni 1925 enligt 6:e lönegraden i då gällande löneplan för extra ordinarie kvinnliga tjänstemän samt sedan den 1 juli 1925 enligt 11:e lönegraden i den löneplan, som finnes intagen under 6 § i kungörelsen den 26 juni 1925 (nr 356) med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

40:o.

Förra städerskan vid Lunds universitets gymnastikinrättning Anna Vilhelmina Albrektsson. Under punkten 31 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förra städerskan vid Lunds universitets gymnastikinrättning Anna Vilhelmina Albrektsson må, räknat från och med den 1 januari 1934, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 360 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Albrektsson är född den 9 april 1867 och således uppnått en levnadsålder av 66 år;

att hon under tiden från och med den 1 maj 1917 till och med den 31 december 1932 eller således under 15 år 8 månader varit anställd såsom städerska vid Lunds universitets gymnastikinrättning;

att hennes avlöningsförmåner utgjort kontant lön å 600 kronor för år jämte dyrtidstillägg, vilket under år 1932 utgått med 174 kronor, varav 108 kronor personligt dyrtidstillägg, ävensom fri bostad om ett rum och kokvrå samt lyse och vedbrand, vilka naturaförmåner uppskattats till ett årligt värde av 400 kronor;

att hon årligen haft en extra inkomst å 200 kronor från Lunds universitets gymnastik- och idrottsförening;

att hon varit fullt upptagen av sitt arbete vid universitetet;

att hon av universitetskanslern genom beslut den 5 april 1933 tillerkänts ett tillfälligt understöd å 150 kronor ur Lunds universitets reservfond;

samt att hon från livförsäkringsaktiebolaget Thule åtnjuter en årlig livränta å 703 kronor.

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

41:o.

Städerskan vid Lunds universitets anatomisk-histologiska institution Kerstin Guldstrand, född Jönsson. I punkten 32 av ifrågavarande proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att städerskan vid Lunds universitets anatomisk-histologiska institution Kerstin Guld-

strand, född Jönsson, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna in-
dragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Guldstrand, som är änka, är född den 1 november 1863 och således uppnått en levnadsålder av 70 år;

att hon sedan den 1 juli 1904 eller således under mer än 29 år varit anställd såsom städerska vid Lunds universitets anatomisk-histologiska institutions histologiska avdelning;

att hon i sistnämnda egenskap haft att förrätta, förutom städningsbestyret, även vissa vaktmästargöromål;

att hennes arbetstid under terminerna omfattat minst 6—8 timmar om dagen;

att hennes avlöningsförmåner utgjort kontant lön å 450 kronor för år jämte dyrtidstillägg enligt de vid nyreglerad avlöning gällande grunderna ävensom fri bostad om två rum och kök samt vedbrand, lyse och trädgård, vilka naturaförmåner uppskattats till ett årligt värde av 450 kronor;

samt att hon tidigare haft någon inkomst genom städning och dylikt åt amanuenser, vilka bott i institutionsbyggnaden, men eljest icke utfört något förvärvsarbete vid sidan om förenämnda anställning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

42:o.

Eldaren och maskinisten vid högre allmänna läroverket å Östermalm i Stockholm Johan Herman Fredrikson. Kungl. Maj:t föreslår i punkten 33 av samma proposition riksdagen medgiva, att eldaren och maskinisten vid högre allmänna läroverket å Östermalm i Stockholm Johan Herman Fredrikson må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin befattning, dock tidigast från och med den 1 augusti 1934, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,524 kronor.

Av handlingarna i ärendet framgår,

att Fredrikson är född den 13 juli 1878 och alltså uppnått en ålder av 55 år;

att han alltsedan den 1 augusti 1905 varit anställd såsom eldare och maskinist vid högre allmänna läroverket å Östermalm i Stockholm;

att han sedan den 1 augusti 1933 åtnjutit tjänstledighet på grund av sjukdom;

att han enligt ett den 13 oktober 1933 utfärdat läkarintyg på grund av

sviter av stora blodproppar i hela vänstra benet och lumsken ävensom hjärtsvaghet troligen för all framtid kommer att förbliva oförmögen att utföra sitt arbete vid läroverket;

samt att hans löneförmåner under åren 1923—1932 utgjort dels kontant lön, uppgående till i medeltal omkring 3,250 kronor för år, dyrtidstillägg inberäknat, dels ock fri bostad om två rum och kök jämte värme och lyse.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må vinna riksdagens bifall.

43:o.

Vaktmästaren och eldaren vid samrealskolan i Enköping Engelbert Eriksson. Uti punkten 34 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att vaktmästaren och eldaren vid samrealskolan i Enköping Engelbert Eriksson må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin befattning, dock tidigast från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 996 kronor.

Av handlingarna i ärendet framgår,

att Eriksson är född den 7 november 1874 och således uppnått en levnadsålder av 59 år;

att han sedan den 1 juli 1912 varit anställd såsom vaktmästare och eldare vid samrealskolan i Enköping, från vilken befattning han beräknas komma att avgå den 30 juni 1934;

att han sedan den 22 juni 1932 åtnjutit tjänstledighet på grund av ett flertal olika sjukdomar;

att hans löneförmåner de senaste fem åren under tid, varunder han icke åtnjutit tjänstledighet på grund av sjukdom, utgjort dels kontant lön, uppgående till i medeltal omkring 2,700 kronor för år, dyrtidstillägg inberäknat, dels ock fri bostad jämte lyse och vedbrand, vilka naturaförmåner beräknats till ett årligt värde av 600 kronor;

samt att han enligt läkarintyg för framtiden måste anses vara ur stånd att sköta sin befattning.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

44:o.

Vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Uppsala Johan Emil Lindroth. I punkten 35 av propositionen nr 95 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Uppsala Johan Emil Lindroth må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,584 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Lindroth är född den 26 januari 1872 och alltså uppnått en ålder av 62 år;

att han varit anställd såsom vaktmästare vid högre allmänna läroverket i Uppsala alltsedan den 1 april 1896, d. v. s. under mer än 37 år, men att han sedan den 1 oktober 1932 åtnjutit tjänstledighet på grund av sjukdom och enligt läkarbetyg måste för framtiden anses vara till följd av sjukdomen oförmögen att sköta vaktmästarbefattningen;

att hans årliga avlöningsförmåner senast utgjort grundlön och ålders-tillägg om tillhoppa 2,200 kronor jämte därå utgående dyrtidstillägg, extra lönetillägg å 480 kronor samt fri bostad, vedbrand och lyse, vilka naturaförmåner uppskattats till 1,000 kronor;

samt att han före tillträddandet av vaktmästarbefattningen under en tid av något över fem år innehåft anställning vid Upplands regemente.

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må
av riksdagen bifallas.

45:o.

Förre folkskolläraren Sven Håkan Håkansson. I motion II:443 har herr *Andersson* i Stockholm jämte två av andra kammarens övriga ledamöter hemställt, att riksdagen måtte bevilja förre folkskolläraren Sven H. Håkansson i Mogata en årlig pension att utgå med det belopp, som enligt för lärare gällande pensionsbestämmelser skolat tillkomma honom, om han avskedats på grund av sjukdom.

Av tillgängliga handlingar framgår,

att Håkansson är född den 22 maj 1894 och alltså nära 40 år gammal;

att vid sammanträde med Mogata församlings kyrko- och skolråd den 24 maj 1926 beslöts att jämlikt § 32 folkskolestadgan tilldela Håkansson föreställning och varning med tillagd allvarlig förmaning att för fram-

bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 36 föreslagit riksdagen medgiva, att förre läkaren vid Strömsholms hingstdepå Nils Fredrik Netzel må åtnjuta årlig pension, att utgå för tiden från och med den 1 oktober 1933 intill utgången av den månad, varunder hans förordnande såsom läkare vid ridskolan å Strömsholm upphör, med 1,200 kronor samt för tiden därefter under hans återstående livstid med 1,800 kronor; skolande Netzel sålunda tillkommande pension bestridas för tiden till och med den 30 juni 1934 å allmänna indragningsstaten samt från och med den 1 juli 1934 från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Netzel är född den 27 september 1869 och alltså 64 år gammal;

att han avlade medicine licentiatexamen år 1908;

att han under tiden 1 oktober 1896—31 mars 1897 tjänstgjort såsom underläkare vid allmänna garnisonssjukhuset;

att han antagits till fältläkarstipendiat av andra klassen den 28 april 1897 och till läkarstipendiat vid flottan den 27 april 1898, från vilken senare befattning han entledigats den 19 april 1905;

att, sedan Netzel enligt medicinalstyrelsens förordnande tjänstgjort såsom extra distriktsläkare i olika läkardistrikt ävensom vid åtskilliga tillfällen uppehållit läkarbefattningen vid Strömsholms hingstdepå och vid den till Strömsholms slott förlagda ridskolan, han den 28 februari 1910 förordnats att tills vidare vara läkare vid hingstdepån, med vilken befattning jämlikt föreskrift i reglementet för ridskolan varit förenad befattningen såsom läkare vid skolan;

att läkarbefattningen vid hingstdepån sedermera enligt beslut av 1923 års riksdag uppförts å övergångsstat;

att Netzel jämlikt Kungl. Maj:ts beslut entledigats från förordnandet såsom läkare vid Strömsholms hingstdepå med utgången av september 1933, vid vilken tidpunkt jämväl den för hingstdepån och ridskolan gemensamt anordnade läkarvården upphört;

att Netzel emellertid därefter förordnats att från och med den 1 oktober 1933 tills vidare till och med den 30 september 1934 fortfarande upprätthålla läkarvården vid ridskolan;

att hans avlöningsförmåner vid hingstdepån utgjort arvode till belopp av 700 kronor för år ävensom fri bostad med trädgård och fritt bränsle, vilka naturaförmåner värderats till 1,125 kronor för år, varjämte han under senare år åtnjutit tillfällig löneförbättring med 175 kronor om året;

att ersättningen från ridskolan utgjort sammanlagt omkring 1,130 kronor för år, varav arvode 930 kronor och honorar för närvaro vid vissa ridskolans övningar omkring 200 kronor;

att han åtnjutit dyrtidstillägg å sammanlagda beloppet av den från hingstdepån och ridskolan utgående kontanta avlöningen;

samt att han bestritt befattning såsom läkare vid Utnäslöts remontdepå från år 1910 till år 1926, då befattningen indrogs.

Med biträdande av vad Kungl. Maj:t föreslagit hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

47:o.

Förra städerskan vid lantbrukshögskolan Kristina (Kerstin) Georgina Edberg, född Nilsson. I punkten 37 av ifrågavarande proposition nr 95 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förra städerskan vid lantbrukshögskolan Kristina (Kerstin) Georgina Edberg, född Nilsson, må, räknat från och med den 1 september 1933, under sin återstående livstid å allmänna indragningstaten uppbära en årlig pension av 504 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Edberg, som är änka, är född den 23 april 1875 och således uppnått en levnadsålder av 58 år;

att hon varit anställd såsom städerska vid Ultuna lantbruksinstitut från år 1909 intill utgången av oktober 1932 samt vid lantbrukshögskolan under tiden 1 november 1932—31 augusti 1933;

att förenämnda anställning, vilken krävt en daglig arbetstid av omkring 6 timmar, utgjort Edbergs huvudsakliga sysselsättning;

att mannen Edberg, som avlidit i maj 1933, innehaft anställning såsom kusk vid Ultuna lantbruksinstitut och på grund av denna anställning jämlikt Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut år 1925 tillerkänts en årlig pension å 400 kronor;

att änkefru Edberg under senare år åtnjutit kontant lön, uppgående till i medeltal omkring 675 kronor om året, varå dyrtidstillägg ej utgått;

att makarna Edberg och, efter mannens död, änkefru Edberg åtnjutit fri bostad om ett rum och kök jämte vedbrand, vilken förmån uppskattats till ett årligt värde av omkring 225 kronor;

samt att änkefru Edberg enligt för henne utfärdade läkarintyg på grund av sjukdom (blodtrycksförhöjning, neurasteni och allmän kraftnedsättning) är och sannolikt för all framtid kommer att förbliva oförmögen att genom arbete försörja sig.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

Handelsdepartementet.

48:o.

Arbetsförmannen vid lotsverket Gustaf Albert Carlsson. I en den 26 januari 1934 dagtecknad proposition nr 95, vilken beträffande handelsdepartementet innefattar förslag i två med nummer 38 och 39 betecknade punkter, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 38 föreslagit riksdagen medgiva, att arbetsförmannen vid lotsverket Gustaf Albert Carlsson må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning vid lotsverket, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,260 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Carlsson är född den 15 juli 1868 och alltså 65 år gammal;

att han alltsedan år 1884 eller således under omkring 50 år varit anställd i lotsverkets tjänst;

att han under sin anställning vid lotsverket till en början biträtt såsom murare vid nybyggnads- och reparationsarbeten vid lotsverkets olika anläggningar;

att han under de senaste 25 åren tjänstgjort under fyringenjör eller byggmästare hos lotsstyrelsen såsom självständig arbetsledare för arbeten av nyssnämnda slag;

att arbetssäsongen — bortsett från åren 1916—1920, under vilka år Carlsson haft fortlöpande arbete för lotsverkets räkning — i allmänhet årligen omfattat månaderna april—november;

samt att Carlsson under åren 1915—1932 från lotsverket åtnjutit en inkomst av i medeltal omkring 3,350 kronor för år.

Utskottet får hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må vinna riksdagens bifall.

49:o.

Förre arbetaren vid lotsverkets huvudförråd Oskar Ludvig Strömberg. I punkten 39 av ifrågavarande proposition nr 95 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förre arbetaren vid lotsverkets huvudförråd Oskar Ludvig Strömberg må, räknat från och med den 1 mars 1933, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 720 kronor; dock med skyldighet för Strömberg att vid-

kännas avdrag med beloppet av den gratifikation, som tilldelats honom genom Kungl. Maj:ts beslut den 17 mars 1933.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Strömberg är född den 5 september 1886 och således 47 år gammal;

att han under tiden 27 mars 1917—10 februari 1933 eller nära 16 år varit anställd såsom båtbyggeri- och snickeriarbetare vid lotsverkets huvudförråd vid Rosenvik å Djurgården i Stockholm, dock att han sedan den 11 november 1931 åtnjutit ledighet på grund av sjukdom;

att hans inkomst vid lotsverket före nyssnämnda den 11 november 1931 uppgått till i medeltal omkring 3,400 kronor för år;

att Strömberg från och med sistnämnda dag intill dess han lämnade sin anställning vid lotsverket åtnjutit sjukavlöning med fyra kronor för söckendag;

samt att Strömbergs arbetsförmåga på grund av hjärtsjukdom är varaktigt nedsatt och motsvarar högst en tredjedel av den för fullt arbetsför person normala arbetsförmågan.

Utskottet, som icke velat motsätta sig bifall till Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Stockholm den 8 mars 1934.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Lindgren, Lindley, Stendahl, Ström i Lidköping, Bjurström, Bodin och Silverstolpe;

från andra kammaren: herrar Leffler, Bäcklund, Lovén, Ryberg, Paulsen, Johansson i Sollefteå, Wikström och Svedman; dock att i behandlingen av punkterna 46—49 herr Hammarlund deltagit i stället för herr Ryberg och herr Westerdahl i stället för herr Svedman.

Reservationer:

vid punkten 38 (ang. pension åt konsulenten hos skolöverstyrelsen Ingeborg Maria Walin):

av herr *Bjurström*, som hemställt,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och motionerna I:297 och II:534, må medgiva, att konsulenten hos skolöverstyrelsen Ingeborg Maria Walin må från och med dagen näst efter den, då hon frånträder konsulentförordnandet, dock tidigast från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 4,800 kronor; samt

vid punkten 46 (ang. pension åt f. läkaren vid Strömsholms hingstdepå N. F. Netzel):

av herrar *Lovén* och *Paulsen*, vilka hemställt,

att riksdagen må avslå Kungl. Maj:ts förevarande framställning.